

Jenni Pitko vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä pyöräilyn edistämiseen Pyöräleikkikoulut -toimintaan ja liikennepuistojen kehittämiseen (100 000 euroa)

Eduskunnalle

Päiväkoti-ikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen ei ole paljoakaan ohjeistusta, miten opettaa lasta pyöräilemään ja erityisesti, miten lapsen kanssa kannattaa pyöräillä liikenteessä. Esimerkiksi Liikenneturva ei toimi tämän kohderyhmän kanssa lainkaan.

Pyörän käyttö varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on satunnaista ja riippuu paljolti henkilökunnan innostuksesta aiheeseen. Pyöräilykasvatus ei itsessään kuulu varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen opettajienkoulutuksen opintosuunnitelmiin.

Päiväkoti- ja esikouluikä on kuitenkin lapsen liikenne- ja liikuntakäyttäytymisen oppimisen kannalta huikea mahdollisuus. Päiväkotiin ja esikouluun mennään aina aikuisen seurassa ja matkat sinne ovat mahdollisuus oppia aktiivista liikkumista ja liikennekäyttäytymistä. Jos lapsi pyöräilee tai potkupyöräilee aikuisen seurassa päiväkotimatkat edes puolet vuodesta, kehittyy lapsen liikenneosaaminen kouluikään mennessä ja näin koulumatkatkin sujuvat itsenäisesti ja turvallisesti.

Päiväkoteihin ja esikoulujen pyöräilykasvatuksella tavoitetaan päiväkotii- ja esikouluikäisten lasten lisäksi myös kasvatuksen ja opetuksen ammattilaiset sekä lasten huoltajat.

Suomessa liikennepuistot edustavat vahvasti 1960-lukulaista ajattelua, jossa lapsillekin opetetaan autoilun sääntöjä, vaikka he eivät voi autoa kuljettaa 10 vuoteen. Monesta liikennepuistosta puuttuu pedagoginen punainen lanka. Liikennepuistojen pitäisi tukea lasten liikennesääntöjen oppimista heidän käyttämissään kulkumuodoissa eli jalankulussa ja pyöräilyssä.

Tätä varten liikennepuistoissa tulisi olla potku- ja polkupyöriä, pyöräteitä, pyöräkatuja ja jalkakäytäviä sekä aineistoa ja monipuolisia oppimisen paikkoja. Parhaimmillaan liikennepuistot tukevat liikenteen turvallisuus- ja kestävyystavoitteita eivätkä toimi vain polkuautoilun huvipaikkoina. Liikennepuistojen potentiaali on suuri: päivisin ne voivat toimia koululuokkien ja päiväkotiryhmien kohteina, iltaisin ja viikonloppuisin paikkoina perheiden oppimiselle.

Konkreettisesti liikennepuistojen kehittämisellä tulisi olla ainakin seuraavat tavoitteet:

- Kehitetään konsepti 2020-luvun liikennepuistoille, joissa keskiössä on omin voimin liikkumisen opettelu. Markkinoidaan kunnille ja puistosuunnittelua tekeville tahoille pohjaksi liikennepuistojen uudistuksille.

Talousarvioaloite TAA 259/2023 vp

- Kootaan suomalaiset liikennepuistotoimijat yhteisen verkoston alle oppimaan ja kehittämään toimintaa yhdessä sekä inspiroitumaan parhaista ulkomaalaisista esimerkeistä. Tarjotaan mahdollisuuksia tehdä erilaisia kokeiluja liikennepuistoissa pienellä rahoituksella.
- Autetaan kuntia ja muita liikennepuistotoimijoita toiminnan uudistamisen prosesseissa tarjoamalla valmiita materiaaleja jaettavaksi kävijöille, ohjaajille ja kehitettäväksi edelleen.
- Autetaan liikennepuistoja hankkimaan potkupyöriä ja neuvotaan niitä, miten pyöräilyn saa osaksi liikennepuistojen perustusta.

Pyöräilyleikkikoulutoimintaa ja Liikennepuistojen kehittämistä vetää Pyöräliitto ry, ja sen kumppaneina toimivat Suomen pyöräilynohjaajat ry, Pyöräilykuntien verkosto ry, Ekokumppanit Oy, varhaiskasvatuksen ja esikoulun järjestäjät sekä liikennepuistotoimijat ympäri maan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 100 000 euroa momentille 31.10.31 myönnettäväksi Pyöräliitto ry:lle Pyöräileikkikoulut -toimintaan ja liikennepuistojen kehittämiseen.

Helsingissä 20.10.2023

Jenni Pitko vihr
Krista Mikkonen vihr
Hanna Holopainen vihr
Sofia Virta vihr
Saara Hyrkkö vihr